

[Udenrigsministeren.]

Jeg kommer lige i tanker om, at jeg må sige den bemærkning til hr. Per Federspiel, at når jeg sagde, hvad jeg har sagt indtil trivialitet, nemlig at vi ikke skal tage stilling til NATOs fremtid på nuværende tidspunkt, fordi vi ikke kender de politiske forudsætninger, men ikke tilføjede, hvad jeg plejer at sige, nemlig at hvis forudsætningerne stort set er som i dag, skal Danmark forblive i NATO, var det fordi jeg ikke troede, det var nødvendigt at sige det igen; det har jeg sagt ved et par tidligere debatter. På adskillige andre områder er der ting, jeg ikke har gentaget af det, jeg har sagt ved tidligere debatter — det håber jeg man tilgiver mig.

Hr. Poul Møller gjorde dernæst en bemærkning om ordvalget i det, jeg havde sagt om den britiske særtold, og mente, at jeg havde været for beskeden i mit ordvalg. Ja, det ved jeg ikke; jeg har her gentagne gange understreget den afgørende betydning i, at denne særtold bliver afskaffet. Det, jeg gav udtryk for, var, at den forudsætning, som man fra britisk side har opstillet for afskaffelsen af særtolden — en væsentlig forbedring af betalingsbalancen — nu ikke blot er ved at indtræffe, men har haft en sådan varighed, at vi nu må kunne sige, at det tidspunkt er kommet, da man i hvert fald forholdsvis hurtigt kan foretage den næste aftrapning med henblik på fuldstændig afskaffelse engang i løbet af sommeren 1966.

Hr. A. C. Normann gjorde nogle bemærkninger om atomvåbenspredningsspørgsmålet og den interesse, som vi fra dansk side burde vise effektive fremstød på dette område. Jeg kan i den forbindelse henvise til, hvad hr. A. C. Normann jo godt ved og, så vidt jeg husker, selv sagde: at vi ikke er medlem af 18 magts udvalget. Sverige er medlem, og vi har en intim kontakt med Sverige om alle disse spørgsmål. Blandt de ideer, vi fra dansk side har fremført, var den, jeg nævnte i min redegørelse: ideen om et dobbelt moratorium, både for ikke-spredning og for forbud mod prøvesprængninger. Denne idé har Sveriges fulde støtte, og jeg går ud fra, at den af Sverige bliver ført frem i de efterfølgende diskussioner, når 18 magts komiteen begynder at mødes igen her i slutningen af denne måned og

dette spørgsmål kommer på dagsordenen, antagelig som et af de første.

Hr. A. C. Normann drøftede også spørgsmålene omkring forhandlingerne med Østeuropa og spurgte, om vi i disse forhandlinger var inde på planer som Rapacki-planen, Gomulka-planen og tilsvarende planer for Europas sikkerhedsordning, Europas demilitarisering eller Europas denuklearisering, hvordan det nu skal oversættes til almindeligt forståeligt dansk. Dertil kan jeg sige, at jeg naturligvis ikke kan redegøre for, hvad vi drøfter; men vi sidder ikke bare og snakker om vejret, når vi er sammen — det er faktisk også politiske drøftelser, der finder sted, og jeg tror, det er nyttigt, at vi får lejlighed til gensidigt at udveksle vore synspunkter på disse centrale sikkerhedspolitiske problemer for Europa og derigennem måske efterhånden får en stadig bedre afklaring, og jeg vil også gerne sige: forhåbentlig efterhånden en stadig større tilnærmelse imellem vore synspunkter.

Hr. A. C. Normann gjorde dernæst nogle bemærkninger om de fremgangsmåder, man kunne anvende i Vietnamkrisen i forsøget på at nå frem til forhandlinger, og fremførte en tanke om styrker, der skulle sendes til Vietnam under ledelse af en kommission. Jeg må sige, at jeg tror, det vel er en tanke, som på et eller andet tidspunkt måske kan komme ind ved et forhandlingsbord; men det, det gælder om i øjeblikket, er at få parterne til at sætte sig til forhandlingsbordet. Der er den ubehagelighed ved situationen, at forhandlingsbordet ikke kan blive et af FNs forhandlingsborde. Det må blive en direkte forhandling mellem parterne, og når disse forhandlinger kommer i gang — og de må jo komme i gang på et eller andet tidspunkt — tror jeg, at tanken og ideen om at sikre det vietnamesiske folks adgang til frit at vælge sin fremtidige politiske ledelse må medføre, at der skabes en eller anden form for overvågningsstyrke i Vietnam.

Hr. A. C. Normann gjorde også nogle bemærkninger om uddannelsesmulighederne for vore FN-styrker og mente, at man her kunne rejse krav i den henseende over for den danske FN-styrke på Cypern. Jeg vil hertil sige, at vi giver vor FN-styrke en uddannelse, som i hvert fald bringer den på højde med de øvrige FN-styrker på Cypern. Tilsvarende gælder det i Gaza.